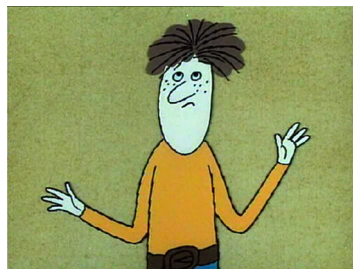
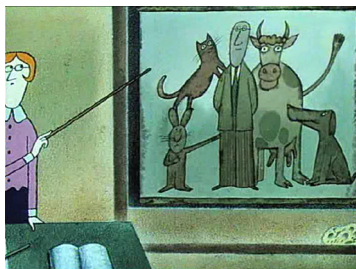


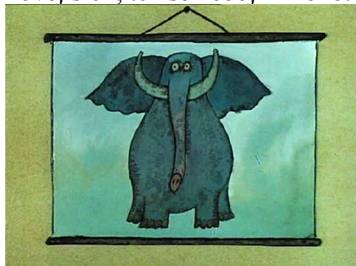
PÁNI TVORSTVA

6.1. Прочитайте и переведите следующие предложения:



Jednou vyprávěla soudružka učitelka dětem, že pánem tvorstva je člověk, že je hlavou rodiny všech bytostí na naší planetě.

A Pažout zvedl ruku a řekl: Prosím, jak může bejt člověk pánem tvorstva, když se bojí kolikrát i myši? Já bych teda řekl, že pánem tvorstva je spíš takovej slon, ten se nebojí nikoho.“

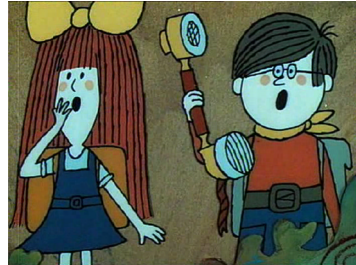


Ale Horáček začal hulákat: „Nejseš nějakej vadnej? Člověk udělá pif a je po slonovi. Jak by mohl bejt slon pánem tvorstva, ty tele?“



A soudružka učitelka řekla: „Za prvé, Horáčku, Pažout není tele, ale tvůj spolužák, a za druhé, když chceš něco říct, musíš se hlásit. Ale jinak máš pravdu. Člověk je pánem tvorstva, protože si ví rady v každé situaci a vítězí čím? Ro-zu-mem!“

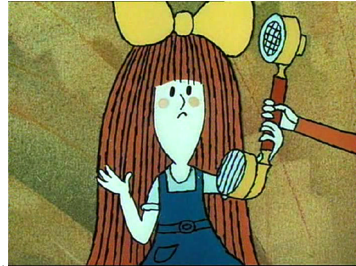
Ale Machovi to vrtalo hlavou a tak řekl: „Člověče, Šebestová, nezdá se ti to nějaký divný? Náš táta je taky hlavou rodiny, ale že by po nás střílel, no to teda ne.“



„To je fakt,“ řekla Šebestová, „naš zase nevíteží pokaždý rozumem. No řekni, Machu, můžeš to pochopit? Když má člověk nejvíc rozumu, tak proč dělá tolik skopičin? Už jsi někdy viděl, aby nějaký pes vyvolal válku? A vůbec, víš co by mě zajímalo? Jestli je to na jinejch planetách to samý?“

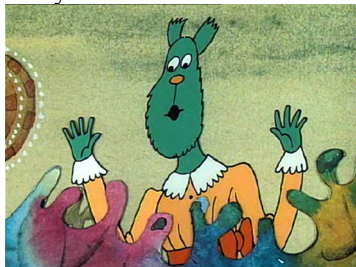
A Mach řekl: „Člověče, Šebestová, to je bezvadný nápad! Co když se tam podíváme?“

A hned vytáhl sluchátka a než bys řekl švec byli oba někdy na druhém konci vesmíru.



Všechno tam bylo úplně jiné, a Mach s Šebestovou měli oči navrch hlavy. Slyšeli kolem sebe nějakou podivnou řeč, samé ťak, ťak, uí, uí, ťak, ťak, uí, uí, ťak. A Šebestová řekla: „Prosím vás, my bysme té řeči potřebovali aspoň kapku rozumět.“

A ze sluchátka se ozvalo: „Ale zajisté, račte být na planetě Ťakták pět miliard světelných let od vašeho činžáku a od této chvíle umíte perfektně ťak-ťacky.“



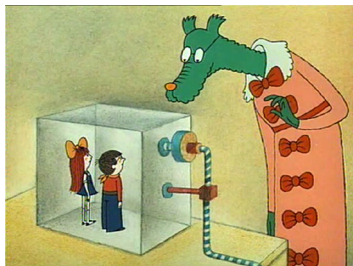
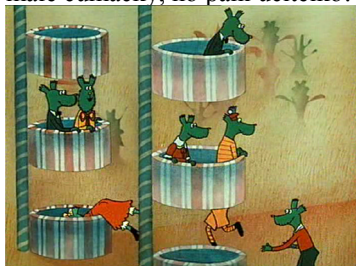
Ale vtom se nad Machem a Šebestovou objevilo něco, co začalo křičet: „Mamí, pojd' sem, tady je něco divnýho!“

A hned se objevila druhá hlava, která řekla: „Nesahej na to, Bambulko, ještě chytíš nějakou infekci. Kdoví co to jsou za zvířata, vypadají jako křečci, nebo co, no počkej, vezmeme je kleštěčkama.“



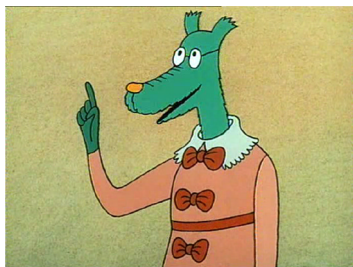
Ale to už Mach s Šebestovou vzali nohy na ramena jenomže daleko neutekli. Ta paní řekla uí, uí, uí, řak a než bys řekl popel, bylo po útěku.

A druhý den vzala ta Bambulka Macha s Šebestovou do školy kde bylo plno prapodivných dětí, a ty se smáli: „To jsou ale legrační zvířátka, jaké mají malé čumáčky, no paní učitelko!“



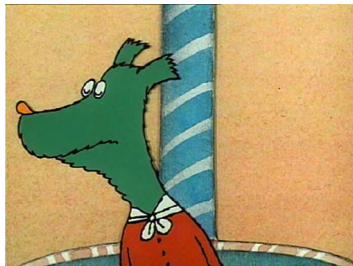
Ale paní učitelka řekla: „Do lavic, děti, slyšíte, že zvoní? Z lavic to uvidíte mnohem líp. Tak a teď si zvířátka důkladně prohlédneme.“

A prohlížela si Macha a Šebestovou, funěla na ně a nakonec řekla: „Děti, to jsou vzácné exempláře neznámých živočichů. Řekla bych, že jde o zvláštní druh myši se silně zakrněnými čenichy.“



A Mach to už nevydržel a vykřikl: „No dovolte, my nejsme myši, my jsme lidi, nemáme čenichy ale nosy a čicháme náhodou výborně.“

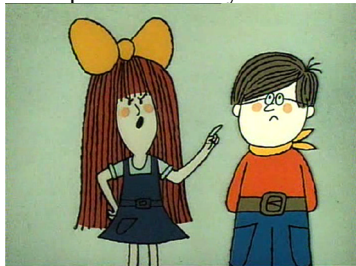
Ale ta paní učitelka řekla trochu dotčeně: „Tak nám prosím řekněte, co právě cítíte.“



Ale Mach s Šebestovou ať čichali jak čichali, nic zvláštního necítily, a ta paní učitelka řekla: „No prosím, co jsem řekla.“

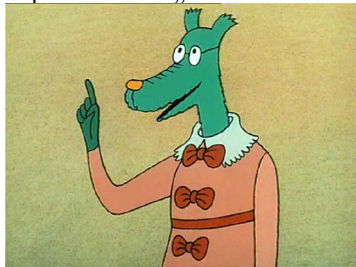
A vyvolala žáka Čanžu, a ten začichal a řekl: „Prosím, míří sem Žlabava, je od nás sedm set dvanáct metrů.“

A paní učitelka kývla hlavou a řekla: „Tak vidíte, čich máte pod psa.“



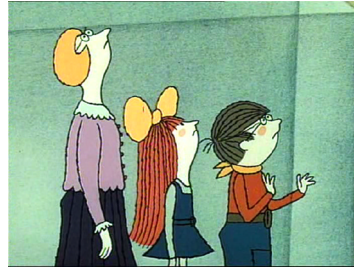
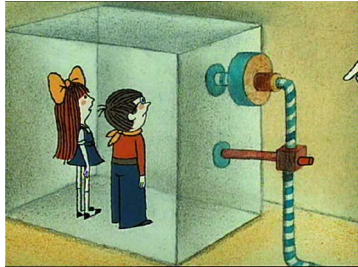
To už se naštvála i Šebestová a řekla: „Tak abyste věděli, my na čich kašlem, protože vítězíme čím? Ro-zu-mem!“

A žáci se smáli cha-cha-cha. A ta paní učitelka se taky smála cha-cha-cha. A potom řekla: „No tak to zkusíme.“



A dala Machovi a Šebestové příklad: „Jedna květina bez listů, druhá bez nohy a třetí bez prstů, kolik to dělá celkem dnů?“

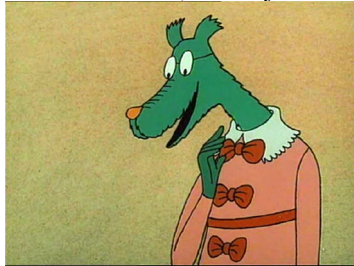
A Mach s Šebestovou volali: „To je přece nesmysl! Copak to jde vypočítat?“



Ale ta paní učitelka řekla: „To se ví, že to jde, máte na to minutu. Hezky se soustředte, vytvořím vám podmínky.“

A Mach řekl: „Poslouchej, Šebestová, člověk si přece ví rady v každé situaci. Což zavolat naši soudružku učitelku, aby nám pomohla?“

Jenže soudružka učitelka řekla: „To není početný příklad ale vyložená pitomost. A vůbec, kde to jsme?“



A než jí to Mach vysvětlil, minuta byla pryč a ta cizí paní učitelka řekla: „Tak vida, cha-cha, ta zvířátka jsou velmi hloupá, zato se ale rychle množí. Správný výsledek zní jak?“

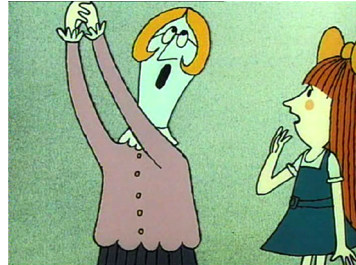
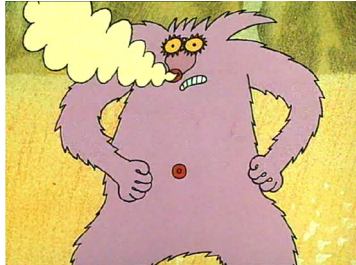
A Bambulka řekla: „Jedna květina bez listů, druhá bez nohy a třetí bez prstů, to máme prosím rovně dva dny.“

A ta divná paní učitelka řekla: „Správně, Bambulko, máš jedničku s hvězdičkou.“



Jenomže soudružka učitelka začala křičet: „Jak to správně? Takhle se sčítají množiny? Copak to má logiku?“

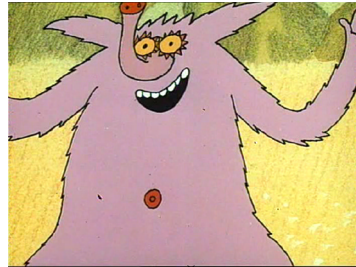
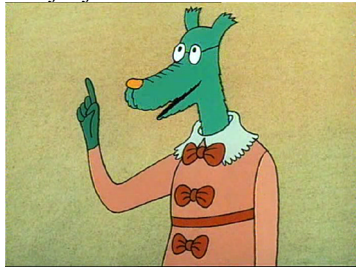
A celá třída se smála a ta paní učitelka se taky smála a řekla: „Když někdo zničí tolik květin a dostane za to dva dny domácího vězení, to nemá logiku? To by mě potom zajímalo, čemu u vás říkáte logika.“



A vtom se ozval řev: „O-o-o!“

A žák Čanža vykřikl: „Žlabava je tady!“

A pod soudružkou učitelkou se prolomila kolena. Zbledla a začala křičet: „Pomóc, paní kolegyně, proboha dělejte něco! Zastřelte tu potvoru, zabijte ji, zabijte ji!“



Ale paní učitelka řekla: „Tak to my u nás neděláme, my Žlabavu normálně pozdravíme.“

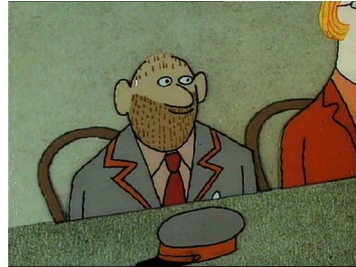
A všichni žáci mávali a volali: „Dobrý den, Žlabavo!“

A Žlabava přestala na chvíli pouštět síru a řekla: „Ahoj!“



A když se potom vrátili z planety Ťakták a vyprávěli si zase o člověku, řekla soudružka učitelka: „Opravte si v sešitech, co jsem vám řekla posledně. Člověk je sice pánem tvorstva, ale to ještě neznamená, že je moudrým pánem tvorstva. To bude tehdy, až bude chránit všechno živé, až se stane nejlepším kamarádem zvířat a celé přírody.“

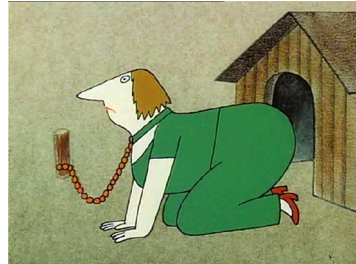
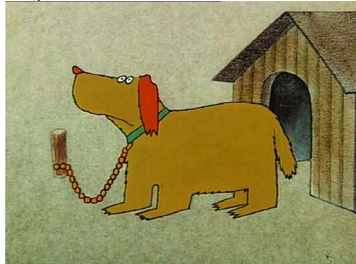
A když potom šli ze školy, Mach řekl: „Člověče, Šebestová, my budeme určitě správnými pány tvorstva, protože Jonatán je už dnes náš nejlepší kamarád.“



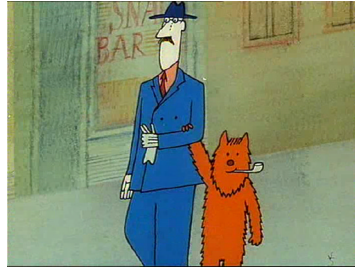
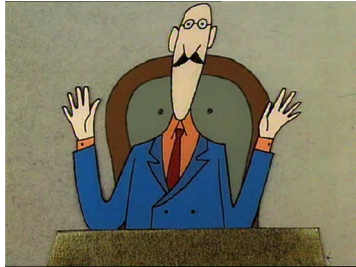
Někdo si myslí, že se ve škole jenom učí, ale to není žádná pravda. Ve škole se koná plno dalších věcí. Například porady, na nichž si učitelé se soudruhem ředitelem a panem Humlem povídají, co by se mělo dělat líp, a kdo chce něco říct, ten vždycky zvedne ruku a čeká, až dostane slovo.



A když ho dostane, začne mluvit, jako například soudružka učitelka, která říká: „Nedávno jsem zažila zvláštní příhodu. Octla jsem se na nějaké cizí planetě a tam jsem poznala pár zajímavých věcí, které by se daly využít i u nás. Jde hlavně o vztah lidí a zvířat. Podle mého by měli být mnohem přátelštější“.



„Vezměte si třeba takového psa. Je to přítel člověka, pravda, jenomže to je nějaké přátelství uvázat přítele za krk k boudě. Kdybych tohle udělala své přítelkyni Vlastě, tak je po přátelství, za to vám ručím.“



A soudruh ředitel povídá: „Myslím, že má kolegyně pravdu. Budu se snažit chovat k našemu Rekoví podstatně lépe než dosud. Bude mít v koupelně svůj ručník, mýdlo, i svůj kartáček a občas s ním půjdu do kina, samozřejmě na dětské představení, je mu ještě pět let, nebo šest, promiňte, nevím to přesně.“



A soudružka učitelka řekne: „No vida, to jsou opravdu zajímavé náměty. Musím si to zapsat. Ale těch nápadů je poměrně málo. Chtělo by to odborníka. A učitelé volají: „Ale kde ho vzít?“

A soudružka učitelka říká: „Klid, kolegové. Jednoho odborníka jsem vám přivedla. Hlavně ho slušně pozdravte.“



A vešla Žlabava. Všichni ji slušně pozdravili jak se na přivítání odbornice sluší a Žlabava řekla: „Ahoj!“

6.2. Ответьте на вопросы:

1. Co jednou vyprávěla soudružka učitelka dětem o pánovi tvorstva?
2. Co k tomu namítl Pažout?
3. Kdo by měl být podle Pažouta pánem tvorstva a proč?
4. Kdo začal hulákat?
5. Co řekl Horáček Pažoutovi o člověku a o slonovi?
6. Co řekla soudružka učitelka Horáčkovi za první a za druhé?
- 7.

Proč je člověk pánem tvorstva? 8. Čím vítězí? 9. Komu to vrtalo hlavou? 10. Co řekl Mach Šebestové o svém tátovi? 11. Co k tomu dodala Šebestová? 12. Co by ji zajímalo? 13. Jaký bezvadný nápad dostal Mach? 14. Kde se oba ocitli než bys řekl švec? 15. Proč Mach a Šebestová měli oči navrch hlavy? 16. Jakou řeč slyšeli kolem sebe? 17. O co poprosila Šebestová? 18. Co se ozvalo ze sluchátka? 19. Co se vtom objevilo nad Machem a Šebestovou a co začalo dělat? 20. Co na to řekla druhá hlava? 21. Vzali Mach a Šebestová nohy na ramena a bylo jim to k něčemu platné? 22. Co se stalo, než bys řekl popel? 23. Kam vzala Bambulka Macha a Šebestovou druhý den? 24. Co dělaly ty prapodivné děti a co říkaly? 25. Co jim řekla paní učitelka? 26. Co dělala ta paní učitelka s Machem a Šebestovou a co nakonec řekla? 27. Co jí na to vykřikl Mach? 28. Co mu odpověděla ta paní učitelka trochu dotčeně? 29. Cítili něco Mach a Šebestová? 30. Co udělal žák Čanža? 31. Kdo měl podle paní učitelky čich pod psa? 32. Kdo se tenkrát našťval? 33. Co řekla Šebestová o čichu a o rozumu? 34. Jak na to reagovali žáci? 35. Jaký početní příklad dala paní učitelka Machovi a Šebestové? 36. Co to bylo podle Macha a Šebestové? 37. Co jim na to řekla paní učitelka? 38. Jaký nápad dostal Mach? 39. Co o tom početním příkladu řekla soudružka učitelka? 40. Co se stalo, než jí to Mach vysvětlil? 41. Co řekla ta cizí paní učitelka o Machovi a Šebestové? 42. Jak zněl výsledek podle Bambulky? 43. Jak tu odpověď hodnotila ta cizí paní učitelka? 44. Co začala křičet soudružka učitelka? 45. Jak na to reagovala celá třída? 46. Co ta cizí paní učitelka řekla soudružce učitelce? 47. Co se vtom ozvalo? 48. Pod kým se prolomila kolena? 49. O co prosila soudružka učitelka? 50. Co jí odpověděla cizí paní učitelka? 51. Co dělali všichni žáci? 52. Co udělala Žlabava, když přestala na chvíli pouštět síru? 53. Co řekla soudružka učitelka svým žákům, když se potom vrátili z planety Ťakt'ak a vypravovali si zase o člověku? 54. Kdy bude člověk skutečně moudrým pánem tvorstva? 55. Co řekl Mach Šebestové, když potom šli ze školy? 56. Myslí si někdo, že se ve škole jenom učí, a je to pravda? 57. Co se ještě koná ve škole? 58. O čem si učitelé se soudruhem ředitelem a s panem Humlem povídají na poradách? 59. Co udělá ten, kdo chce něco říct? 60. Jakou příhodu zažila nedávno soudružka učitelka? 61. Kde se ocitla a co tam poznala? 62. Jaký by měl být podle ní vztah lidí a zvířat? 63. Co řekla o přátelství mezi psem a člověkem a o své přítelkyni Vlastě? 64. Souhlasil s tím soudruh ředitel? 65. Jak se bude snažit chovat k svému Rekovi? 66. Co bude mít Rek v koupelně a co s tím kinem? 67. Proč to chtěla soudružka učitelka zapsat? 68. Je těch nápadů podle soudružky učitelky dost? 69. Co řekla soudružka učitelka o odborníkovi? 70. Co se stalo, když vešla Žlabava?

6.3. Найдите в приведенных ниже примерах элементы обиходно-разговорного чешского языка и приведите их литературные эквиваленты:

1. Prosím, jak může bejt člověk pánem tvorstva, když se bojí kolikrát i myši? 2. Já bych teda řekl, že pánem tvorstva je spíš takovej slon, ten se nebojí nikoho. 3. Nejseš nějakej vadnej? 4. Jak by mohl bejt slon pánem tvorstva, ty tele? 5. Člověče, Šebestová, nezdá se ti to nějaký divný? 6. „To je fakt,“ řekla Šebestová, „náš zase nevíteží pokaždý rozumem“. 7. A vůbec, víš

co by mě zajímalo? Jestli je to na jinejch planetách to samý? 8. Prosím vás, my bysme té řeči potřebovali aspoň kapku rozumět. 9. Mamí, pojd' sem, tady je něco divnýho! 10. Nesahej na to, Bambulko, ještě chytíš nějakou infekci. Kdoví co to jsou za zvířata, vypadají jako křečci, nebo co, no počkej, vezmeme je kleštičkama.

6.4. Составьте контексты, используя следующие слова и выражения:

být po útěku; mít pravdu; vědět si rady; mít oči navrch hlavy; chytit infekci; vzít nohy na ramena; mít něco pod psa; kašlat na něco; být pryč;
pán tvorstva; jinak; než bys řekl švec; než bys řekl popel; vyložená pítomost; chtělo by to [někoho/něco]; jak se sluší.

6.5. Переведите на чешский язык:

1. Однажды учительница рассказывала детям, что царем природы является человек. 2. Человек – глава семьи всех живых существ на нашей планете. 3. Пажоут поднял руку и сказал: «Как же может быть человек царем природы, если он, бывает, и мыши боится?» 4. Я думаю, что царь природы – какой-нибудь слон, он не боится никого. 5. Но Горачек загоготал: «Ты что, ненормальный?» 6. Человек сделает «пифпаф», и слону конец. 7. Как может быть слон царем природы, ну ты баран! 8. Учительница сказала: «Во-первых, Горачек, Пажоут не баран, а твой одноклассник, а во-вторых, когда ты хочешь что-нибудь сказать, поднимай руку!» 9. Но в остальном ты прав. 10. Человек – царь природы, потому что он находит выход из любой ситуации и побеждает чем? Ра-зу-мом! 11. У Маха это не выходило из головы. 12. Слушай, Шебестова, тебе это не кажется странным? 13. Наш папа тоже глава семьи, но он в нас не стреляет. 14. «Это факт, – сказала Шебестова. – Наш тоже не всегда побеждает разумом». 15. Если у человека ума больше всех, почему он делает столько глупостей? 16. Ты видел, чтобы какой-нибудь пес развязал войну? 17. Знаешь, что мне интересно? 18. Так же ли это на других планетах? 19. Слушай, Шебестова, это отличная идея! 20. Давай-ка туда заглянем! 21. Он вытащил трубку, и тут же оба оказались где-то на другом конце вселенной. 22. Всё там было совершенно иное, и у Маха с Шебестовой глаза полезли на лоб. 23. Вокруг они слышали какую-то странную речь, какие-то одни «тяк», «тяк», «уи», «уи», «тяк», «уи». 24. Шебестова сказала: «Нам надо хоть немного эту речь понимать». 25. Из трубки раздалось: «Конечно же, вы изволите быть на планете Тяктяк пять миллиардов световых лет от вашего дома и с этой минуты отлично говорите на тяктяцком языке». 26. Но тут над Махом и Шебестовой появилось что-то, что начало кричать: «Мама! Иди сюда, здесь что-то странное!» 27. И тут же появилась вторая голова, которая сказала: «Не трогай это, Бамбулка, еще подхватишь какую-нибудь инфекцию!» 28. Кто знает, что это за зверьки, они похожи на хомяков. 29. Подожди-ка, мы их возьмем шипчиками. 30. Мах и Шебестова взяли ноги в руки, но далеко не убежали. 31. А на следующий день эта Бам-

булка взяла Маха и Шебестову в школу. 32. Там было полно очень странных детей, которые смеялись. 33. Ой, какие смешные зверьки! 34. Какие у них смешные мордочки! 35. Но госпожа учительница сказала: «За парты, дети, вы же слышите, что уже звонок!» 36. Так вы всё увидите намного лучше. 37. Ну а теперь как следует зверюшек рассмотрим. 38. Она рассматривала Маха и Шебестову, сопела на них и наконец сказала: «Дети, это редкие экземпляры неизвестных животных». 39. Я думаю, речь идет об особой разновидности мышей с недоразвитыми носами. 40. Мах не выдержал и крикнул: «Позвольте! Мы не мыши, а люди, и обоняние у нас превосходное!» 41. Ну так скажите, что вы сейчас чувствуете! 42. Однако как Мах и Шебестова ни принохивались, ничего особенного не чувствовали, и эта госпожа учительница сказала: «Ну, что я говорила?» 43. Она вызвала ученика Чанжу, тот принохался и сказал: «Сюда идет Жлабава, она 712 метров от нас». 44. Госпожа учительница кивнула и сказала: «Обоняние у вас хуже некуда». 45. Тут рассердилась Шебестова и сказала: «Чтоб вы знали, мы плюем на обоняние, потому что мы побеждаем чем? Ра-зу-мом!» 46. И все ученики засмеялись. 47. И эта госпожа учительница тоже засмеялась, а потом сказала: «Давайте-ка проверим!» 48. И она дала Маху и Шебестовой задание: «Один цветок без листьев, второй без стебля, третий без лепестков, сколько дней получается?» 49. Мах с Шебестовой закричали: «Это же бессмыслица! Разве это можно сосчитать?» 50. А госпожа учительница сказала: «Разумеется, можно. У вас на это минута». 51. Слушай, Шебестова, человек находит выход из любой ситуации. 52. Что если позвать нашу учительницу, чтобы она нам помогла? 53. Однако учительница Маха и Шебестовой сказала: «Это не арифметический пример, а совершенная глупость. И вообще, где это мы?» 54. Но не успел ей Мах объяснить, как минута кончилась и чужая госпожа учительница сказала: «Так, зверьки очень глупые, зато быстро размножаются». 55. Как же звучит правильный ответ? 56. Бамбулка сказала: «Один цветок без листьев, второй без стебля, третий без лепестков, получается ровно два дня». 57. И эта странная госпожа учительница сказала: «Правильно, Бамбулка. Ставлю тебе отлично с плюсом». 58. Но учительница Маха и Шебестовой закричала: «Как это правильно? Разве здесь есть логика?» 59. Весь класс засмеялся, а эта госпожа учительница тоже засмеялась и сказала: «Если кто-нибудь уничтожит столько цветов и его посадят под домашний арест на два дня, в этом нет логики?» 60. Тогда мне интересно, что называете логикой вы? 61. И тут раздался рёв, а ученик Чанжа сказал: «Жлабава здесь». 62. У учительницы Маха и Шебестовой затряслись колени. 63. Она побледнела и закричала: «Помогите! Ради Бога, коллега, сделайте что-нибудь! Застрелите эту тварь, убейте ее, убейте ее!» 64. Но госпожа учительница сказала: «Мы так не делаем. Мы со Жлабавой здороваемся». 65. Все ученики махали руками и кричали: «Здравствуй, Жлабава!» 66. А Жлабава перестала на минутку пускать серу и сказала: «Привет!» 67. А когда они потом вернулись с

планеты Тяжак и снова говорили о человеке, учительница сказала: «Хоть человек и царь природы, это еще не значит, что он мудрый царь природы». 68. Таким он будет тогда, когда будет охранять всё живое, когда будет лучшим другом всех животных и всей природы. 69. А когда потом Мах и Шебестова шли из школы, Мах сказал: «Слушай, Шебестова, мы будем правильными царями природы, ведь Йонатан и сейчас наш лучший друг». 70. Кто-то, может быть, думает, что в школе только учатся, но это не так. 71. В школе происходит много чего другого. 72. Например, совещания, на которых учителя с директором и с господином Гумлом говорят о том, что бы можно было улучшить. 73. А если кто-то хочет что-то сказать, он поднимает руку и ждут, пока не получит слово. 74. А когда он его получит, то начинает говорить, как, например, учительница Маха и Шебестовой. 75. Недавно я очутилась на одной чужой планете и там узнала пару интересных вещей, которые можно использовать и у нас. 76. Речь идет об отношениях людей и животных. 77. Я считаю, они должны быть более дружескими. 78. Возьмем, например, собаку. 79. Это друг человека, но хорошенькая дружба – привязать друга за шею к конуре! 80. Если бы я это сделала своей подруге Власте, дружбе конец, ручаюсь. 81. Директор говорит: «Я думаю, что коллега права». 82. Я постараюсь относиться к нашему Реку существенно лучше, чем раньше. 83. У него будет в ванной свое полотенце, мыло, своя зубная щетка. 84. А иногда я свожу его в кино, разумеется, на детский сеанс, ему еще пять лет, или шесть, простите, я не помню точно. 85. Это интересно, я должна записать. 86. Однако этих идей довольно мало, тут нужен специалист. 87. Но где его взять? 88. Успокойтесь, коллеги. Одного специалиста я вам привела. 89. Главное, вежливо с ним поздоровайтесь. 90. Вошла Жлабава, все с ней вежливо поздоровались, как и полагается здороваться со специалистом, а Жлабава сказала: «Привет!»